

האסיפה הכללית של עמותת רופאים לזכויות אדם – יוני 2009

נשיאות - דו"ח שנתי

תוכן עניינים

2	החלטת האסיפה הכללית
2	ייצוג העמותה ושיקוף עמדותיה
7	גיוס תרומות לעמותה
7	הקמת תשתית תמיכה לעמותה בחו"ל
8	אחריות על הקמת והפעלת ארכיון העמותה
12	מוסד הנשיאות מול צוות העמותה
12	מוסד הנשיאות מול מנכ"לית העמותה
13	מוסד הנשיאות מול הנהלת העמותה
13	מוסד הנשיאות מול ועדת ביקורת
13	מוסד הנשיאות מול האסיפה הכללית
14	מבט ותכניות לעתיד

הנני מתכבדת להגיש בפניכם, חברי האסיפה הכללית, דו"ח שנתי על פעילותי כנשיאת העמותה.

ברצוני להודות לכם על האמון שנתתם בי לגבי חמשת הנקודות עליהן הוסכם באסיפה הכללית בשנת 2005 הקובעות את תחומי האחריות והמנדט של מוסד הנשיאות.

החלטת האסיפה הכללית

הנשיאות תיטול חלק ב:

- א. ייצוג העמותה ושיקוף עמדותיה.
- ב. גיוס תרומות לעמותה.
- ג. הקמת תשתית תמיכה לעמותה בחו"ל.
- ד. אחריות על הקמת והפעלת ארכיון העמותה.
- ה. ייצוג בוועדה האחראית על אתר העמותה.

ייצוג העמותה ושיקוף עמדותיה

פרסומי העמותה

השנה השתתפתי באופן פעיל בעיצוב הרעיוני והכתיבה בחלק מפרסומי העמותה. תרומתי התבטאה בהעמקה וחיידוד של המסרים וההבנה הפוליטית וניסוחם.

ניתן היה לראות איך החשיבה הפוליטית של ראשי הפרוייקטים איתם עבדתי נושאת פירות. (רן ירון ראש פרוייקט שטחים כבושים וענת ליטווינה ראש פרוייקט אסירים ועצירים והדס זיו המנכ"ל"ת). היה לי כייף לעבוד עם אנשים אלה.

השנה יצא דוח שנתי לשנת 2008 והייתה לי הזכות לכתוב את ההקדמה לדוח.

קשרי חוץ

בתוקף מעמדי כנשיאת עמותת רל"א, כמי שקיבלה על עצמה מטעם האסיפה הכללית את תפקיד ייצוג העמותה ושיקוף עמדותיה, אני מנסה, כמיטב יכולתי, להביא באופן בהיר וחד ככל האפשר את העמדות הפוליטיות של העמותה. הנושאים הפוליטיים כבדי המשקל העולים לדיון בארץ ובחו"ל עוסקים בהטלת חרם על תוצרת ישראל בכלל ועל תוצרת ההתנחלויות בשטחים הכבושים בפרט, על האקדמיה הישראלית, על הסתדרות הרופאים הישראלית ועוד. נושא שני שעולה תדירות הוא העמדת פושעי מלחמה ישראלים לדין בין לאומי. נושא נוסף הוא המשמעות הפוליטית והמדינית של כיבוש הנמשך ארבעים ואחת שנה.

במרכז האירועים הפוליטיים והמדיניים השנה עמדה המתקפה הישראלית על תושבי רצועת עזה שהדגישה את הנושא של פשעי מלחמה והאירה את "שתיקת הרופאים" של הר"י בכל הנוגע לנושא זה ואי לכך את רצונם של ארגוני זכויות אדם בעולם להטיל חרם על הר"י. עמדת ההנהלה של רל"א כיום היא שאין להטיל חרם על הר"י. מתפתח ויכוח חשוב בנושא זה בין רל"א לבין עמדות שונות הנשמעות בחלק ממדינות אירופה ובמידה מסויימת, למרבה ההפתעה, גם בארצות הברית.

הנפה של קשרי חוץ בשנה זו היה גדול במיוחד. קשרי החוץ שקיימתי השנה התבטאו בשלוש נסיעות לאירופה ואחת לארצות הברית, ובעיקר בעבודה על קשרי חוץ שנעשתה בישראל ומישראל עם אקדמאים, עם ארגונים לזכויות אדם וארגונים יהודיים באירופה ובארה"ב.

כנסים

בשנה החולפת השתתפתי בשני כנסים בין לאומיים בציריך ובאמסטרדם, ובכנס בינ"ל ברמאללה.

שוויץ

מסע של הרצאות ופגישות בחסות הארגונים:

Medico International Schweiz

Jewish Voice for a just Peace between Israel and Palestine JVJP

The Association of the Palestinian Community in Switzerland.

דר. חיידר אבו גוש, מנהל המרפאה למחלות כרוניות ברמאללה ייצג את המדיקל רליף (PMRS) ואני ייצגתי את עמותת רל"א בסדרת המפגשים וההרצאות שעסקו בכיבוש הישראלי המתמשך ובפעילות נגדו. אחת מהפגישות נערכה בברן, במשרד החוץ השוויצרי עם הגב' רות-גבי וורמוט ואחרים, מאי 2008.

הולנד

כנס בינלאומי **Jerusalem Seminar**, 16-17 באוקטובר, 2008 בחסות הארגונים:

Gemak, a political cultural center in The Hague, The Netherlands

The International Institute for the Study of Islam in the Modern World (ISIM),

The Netherlands Architecture Institute (NAI)

United Civilians for Peace (UCP).

במסגרת הכנס נושא הרצאתי היה - **Israeli Mainstream Beliefs, a State of Denial**

ראמאללה, פלסטין

כנס בינלאומי של ארגונים נגד עינויים UAT בראמאללה, 25-26 ביוני 2008.

יו"ר הפאנל בו השתתפתי, מר האלד באטראווי אמר:

"כל השנים שהייתי בכלא שמעתי עליך ורציתי להכיר אותך. עכשו את יושבת לידי. כבוד גדול הוא בשבילי. הייתי רוצה שתכתבי את זכרונותיך שאוכל לקרוא איך את ראת את השנים האלה."

פגישות עם אישים וארגונים:

נושא העינויים חזר ותפס מקום בפגישות שונות. העינויים שהוצאו מחוץ לחוק בישראל בספטמבר 1999, ולמשך שנתיים מאז כמעט ולא היו, חזרו בהדרגה והם מופעלים באופן שיטתי כלפי אסירים ועצירים פלסטיניים. ארגוני זכויות אדם באירופה בעיקר אך גם בישראל ערים לחזרתה של תופעת העינויים ומחדשים את המאבק כנגדם.

פנייתם של אישים וארגונים לרל"א ואלי אישית מבוססת לדעתי על המאבק הארוך שהעמותה ניהלה בעבר נגד עינויים כולל פרסומים שונים וספר נגד העינויים בישראל (1995), ובעיקר על כך שהיינו מוכנים לדבר בכל פורום בעולם באופן ברור נגד העינויים המתבצעים על ידי זרועות הביטחון הישראליים. דברים שנאמרים על ידי אזרחי ישראל היהודיים הינם בעלי משקל רב יותר מדבריהם של כל ארגוני זכויות האדם האירופאים, האמריקאים והפלסטיניים. ארגונים אלה מצפים לקבל מהעמותה אינפורמציה מהימנה על העינויים וכמו כן מצפים מאיתנו לחדש את המאבק כנגד "שתיקת הרופאים", כלומר הר"א. ואכן העמותה נמצאת

בקשרים ענפים עם הארגונים RCT, UAT, וארגון PREVENTION OF TORTURE, עם ארגוני זכויות אדם פלסטיניים, עם הועד הציבורי נגד עינויים ועם ארגונים יהודיים רדיקלים בעולם בשיתוף פעולה במאבק נגד העינויים.

גלריית "זוכרות", שיחת גלריה על "שתיקת הרופאים" בהקשר לעינויים שארגן הועד הציבורי כנגד עינויים, 31 באוקטובר, 2008.

השתתפתי בשיח גלריה בגלריית "זוכרות" עם פרופ' רלי אזולאי על ההיסטוריה המצולמת של הכיבוש, בעקבות התערוכה "מעשה מדינה", 23 ביולי 2008.

דיברתי בערב שהוקדש לספר "מעשה מדינה" של פרופ' אריאלה אזולאי, 18 בספטמבר 2008.

קופנהגן:

סדרת פגישות עם Therese Maria Rytter, RCT עו"ד, יועצת משפטית של OPCAT עם ארגון Prevention of Torture and Organized Violence יחד עם Sus Nissen, מנהלת תכנית MENA דנו בשאלות כיצד יוכלו לעזור ל ר.ל.א במעקב אחר תנאי הכליאה ושירותי הבריאות בבתי הכלא בישראל ובשטחים הכבושים.

פגישה במשרד RCT עם Tue Mgnussen, Head of Communication Unit ופעילים/ות מ NGO's המעוניינים בנושא ישראל-פלסטין, מאבק בעינויים וכו'. שאלו שאלות על העמותה ועל נושאים שונים הקשורים בסכסוך ובכיבוש.

ארצות הברית:

המשכתי את הקשר עם פרופ' Nancy Stoller

Department of Community Studies, University of California, Santa Cruz פרופ' אמריטוס לסוציולוגיה רפואית החוקרת בריאות נשים בבתי כלא. פרופ' סטולר השקיעה עבודה רבה במשך חודשים כדי להגיש הצעת החלטה (resolution) לכנס השנתי של APHA (הארגון האמריקאי לבריאות הציבור). עזרתי לה ככל שיכולתי באיסוף נתונים. ההצעה נוגעת לנגישות לשירותי בריאות ברצועת עזה. הכנס של APHA יתקיים בנובמבר 2009, בו אקח חלק.

נפגשתי עם פרופ' אליס רוטשילד מבוסטון, Co-chair American Jews for a Just Peace

קבוצת Jews Say No מניו יורק קיימה הפגנה כמחאה על ההתקפה על רצועת עזה וביקשו ממני לכתוב דברים להקראה מעל הבמה, 11 בפברואר 2009.

פגישה בווינגטון DC במרץ 2009, עם UPA (United Palestinian Appeal), ארגון פלסטיני שנמנע מכל מגע עם ארגונים ישראליים עד למבצע "עופרת יצוקה" בעזה. בזמן המתקפה הם התרשמו מפרסומי העמותה ומפרסומים על פעילות העמותה בעניינה של רצועת עזה, ובכך נוצר קשר בין ראשי הארגון לבין הדס זיו המנכ"לית. בעקבות קשר זה הם פגשו אותי ולהרגשתי נוצרה כאן תשתית לקשר נכון וממושך בין הארגונים.

צרפת

פגישה עם ראש המשלחת למזרח התיכון של MDM, הגב' Marie Rajablat, יחד עם דר. גרציאלה כרמן בנושא שיתוף פעולה בינינו לבין MDM בעיקר לגבי המצב הקשה ברצועת עזה.

Prof. Sonia Dayan Herzbrun, פאריז פנתה אלי בבקשה להצטרף למנשר אקדמאיים צרפתיים נגד המתקפה הישראלית על רצועת עזה.

בריטניה

פגישה בישראל עם Sir Iain Chalmers ועם Richard Horton עורך הלנצט, ביחד עם מנכ"לית רל"א הדס זיו. הפגישה נועדה להמשך שיתוף הפעולה בינינו, 9 במרץ 2009.

ארחתי רופאים אורחים מבריטניה וליויתי אותם ביום רפואי בכפר נעלין בגדה המערבית, נובמבר 2008.

גרמניה

פגישה עם Thomas Gebauer, יו"ר מדיקו-גרמניה, יוני 2008.
פגישות מספר עם מר צפרייר כהן, נציג מדיקו אינטרנאשיונל לישראל ולפלסטין.

ישראל

פגישה שארגנו חברות הועד למען האסירים הפלסטינים עם מר אילן פז, (תא"ל מיל, ראש המנהל האזרחי 2003-2006) העובד בקרן לשיתוף פעולה כלכלי. דנו במצב האסירים בבתי הכלא ובאפשרויות לשיפורו וכן בשחרור אסירים, 16 בנובמבר 2008.

קשר עם פלסטינים בשטחים הכבושים

כנס ברמאללה בנושא אסירים ועיניים – ראו פירוט בסעיף כנסים.

כנס משותף לרמאללה ולעזה בנושא בריאות הנפש ברצועת עזה. הכנס הועבר מעזה לרמאללה באמצעות הוידאו, מאחר שרבים מהמוזמנים מחו"ל ומישראל לא הורשו להיכנס לרצועת עזה, 27 באוקטובר 2008.

ערב הוקרה לשחקן והיוצר מוחמד בכרי, טייבה, 27 ביולי 2008.

לווייתו של המשורר מחמוד דרוויש, רמאללה, 13 באוגוסט, 2008.

כנס עמותת "אדאמיר", רמאללה, 12 באוקטובר, 2008.

שיירת מחאה, הזדהות וסיוע לתושבי עזה, 16 בינואר 2009.

מכון אמיל תומא ללימודים פלסטיניים וישראליים, חיפה, רב שיח בנושא האם יש פשעי מלחמה בעזה וקשר השתיקה בישראל, 21 בינואר 2009.

מדיה

מסיבת עיתונאים על דו"ח סחיטת השב"כ של חולים במעבר ארוז, מלון אמבסדור ירושלים, 4 באוגוסט 2008, וכן ראיון ברדיו של ה-BBC באותו נושא.

רואיינתי על ידי Jerrald Kessel, לאל-עראבייה על נושא העינויים, 22 ביוני 2008.

רואיינתי על ידי גוני מרדור לרדיו ת"א על שירותי רפואה לאסירים, 18 באוגוסט 2008.

ראיון מצולם ופרופיל אישי בעיתון הספרדי Yo Dona, בנושא זכויות אדם ועמותת הרופאים, ינואר 2009.

** התראיינתי לערוץ 1 של הטלוויזיה הישראלית, בתכנית "ערב חדש" על המשבר/קטסטרופה ההומניטרי בעזה, 12 בינואר 2009.

התראיינתי ל IPS News, על ידי Jerrald Kessel, על המלחמה בעזה, 13 בינואר 2009.

השתתפתי בסרט אינטרנט שצולם בזמן ההפגנה בשיירת המחאה שנסעה לעזה, 16 לינואר 2009.

** התראיינתי לערוץ 2 של הטלוויזיה הישראלית, "מהדורה ראשונה" על המצב בעזה אחרי המלחמה, 19 בינואר 2009.

ראיון ופרופיל אישי למגזין הגרמני Kommune, 2 בפברואר 2009.

ראיון ברדיו דנמרק, מראיינת Birgitte Vestermark, בתכנית DR Orienting P1, זמן האזנה גבוה.

ראיון טלוויזיה, מראיין Martin Breum, DR 2, UDLAND, Danish Foreign News, על הנושא: האם עינויים יעילים?

ראיון לעיתון דני יומי קטן, (העובד) Arbeideren, העיתונאי Anders Fenger

רואיינתי לתחנות רדיו וטלוויזיה על נושא העינויים בכלל ובישראל בפרט.

** למעשה, רשימת ייצוג העמותה על ידי במדיה ארוכה למדי. אך להוציא את שני הראיונות המסומנים בכוכביות כל הראיונות במדיה היו תוצאה של פניית המדיה אלי באופן אישי ולא כתוצאה של הפניה ממשרד העמותה. כלומר, גם השנה, למרות השיפור הקטן, נמשכה הדרתי מייצוג העמותה במדיה בכל מה שתלוי בהפניות תקשורת אלי מטעם משרד העמותה. דומני כי בשני ראיונות טלוויזיה אלה ייצגתי את העמותה ועמדותיה בצורה טובה וראויה, וגם זכיתי לתגובות רבות וחמות מאנשים שאני מכירה ומאנשים שאני מכירה.

מייד לאחר סיום המתקפה על עזה פסקה גם הפניית המדיה אלי.

נשאלת השאלה, והיא תישאר כשאלה פתוחה, מדוע בכל זאת, למרות הדרתי המתמשכת מזה ארבע שנים רצופות מייצוג העמותה במדיה, הופנו אלי שני הראיונות דווקא בזמן המתקפה הישראלית על תושבי עזה?

טוב יעשו הנוגעים בדבר אם יפסיקו את הדרתי הזו, ויאפשרו לי להמשיך לייצג את העמותה מיוזמתם, כפי שהתבקשו לעשות על ידי חברי העמותה באסיפה הכללית.

גיוס תרומות לעמותה

בזמן המתקפה "עופרת יצוקה" על תושבי רצועת עזה, נוכחתי לראות שהעמותה וגם אני באופן אישי, מהווים כתובת לרבים – ליהודים ישראלים וגם לפלסטינים ישראלים למתן תרומה כספית, להגשת עזרה רפואית או להבעת מחאה פוליטית. נאספו מצרכי מזון, ערכות לימוד לילדים בבתי ספר וכן נאספו תרומות כספיות נכבדות לקניית תרופות וציוד רפואי.

העובדה שרל"א משמשת כתובת לפעילות כזו היא תעודת כבוד לרל"א כיוון שהיא מעידה על אמון בדרכה הפוליטית ובניסיון המעשי אותו פיתח צוות רל"א כדי לשמור על הקשר עם תושבי הרצועה ולהעביר לשם מתנדבים רפואיים וציוד לסוגיו.

יש לציין שגם אנשים פרטיים מאירופה ומארה"ב פנו אלי לצורך מתן תרומות לעמותה ולרצועת עזה דרך העמותה. כמו גם התייעצות של ארגונים תורמים דוגמת מדיקו שתרמו סכומים נכבדים מאד.

קונצרט התרמה למען תושבי עזה נפגעי המתקפה בחסות רל"א של הנגנים נטע רוזדיך, כינור וישי שאער, פסנתר. תל אביב, מועדון הגדה השמאלית, 11 במרץ 2009.

תרומות של תרופות וציוד רפואי מעזבונו של שרה חניסקי, של זן בר-און ושל דר. גטר.

הקמת תשתית התמיכה של העמותה בחו"ל

בשנת פעילות זו המשכתי לשמור על קשרים עם אישים וארגונים באירופה, בארה"ב ובשטחים הכבושים.

לאחר שאירגנתי בעזרת מנכ"לית רל"א הדס זיו את התשתית לאגודת ידידי רל"א באנגליה, נמשך בשנה זו טיפוח אינטנסיבי של הקשר בעיקר בעזרתה של עובדת העמותה מירי ויינגרטן שעברה לגור בלונדון.

השנה, כבשנים קודמות, לא הוקדשו מספיק חשיבה ומשאבים לתכנון ולקידום הקמת תשתית תמיכה בעמותה בחו"ל, וחבל.

אני מקווה שבשנת העבודה הקרובה יקבל נושא חשוב זה את תשומת הלב הראויה לו, ויוקם פורום בראשותי לקידום הקמת אגודות ידידי העמותה באירופה ובארה"ב.

אחריות על הקמת והפעלת ארכיון העמותה

שנת העבודה 2008

בשנת 2008 נמשך מיון הקבצים בנושא **היתרי תנועה וכלואים** וכן מוינו וקוטלגו חומרי העמותה הקשורים **בעינויים**: מסמכים עקרוניים ופרטניים, בג"צים, הצעת חוק הנוגעת לעינויים, עצמת רל"א נגד עינויים, תכתובת עם הר"י ביחס לעינויים ועוד.

מוינו:

393 קבצים העוסקים בעינויים

505 קבצים הנוגעים בנושא היתרי תנועה וכלואים

44 קבצים העוסקים בבידוד והפרדה

46 קבצי הרצאות

312 קבצים בנושאים שונים (כנסים, עבודה שוטפת 96-97', מרכז עזה לבריאות הנפש ועוד)

סה"כ קוטלגו 1300 קבצים

במהלך 2008 מוינו גם **13 קלסרים של הארכיון** בנושאי **עינויים** והמסמכים בהם סודרו כרונולוגית ונושאת; המסמכים הממוינים כללו נושאים עקרוניים הקשורים לעינויים, עינויים נפשיים, סקר מטולטלים, פניות מעונים, סמינר וכנס בנושא עינויים, יום זכויות האדם בנושא עינויים 1995, אסירים ועצירים הלוקים במחלות נפש ועוד.

כמו כן, בעזרת מתנדבים, מוינה וסודרה **תכתובת עם הר"י** לשם כתיבה עתידית של דוח על מדיניות הר"י לאורך השנים. האחראית על הפרויקט דאז, טל אסיף, והמתנדבים עברו על למעלה מ-40 **קלסרים** (קלסרי דואר יוצא ודואר נכנס שנים 91-95, קרן ילדים, כנסים, קלסרי עבודה שוטפת, היתרי יציאה, מזרח ירושלים, שיקום פגועי ראש, חולי נפש במשמורת ועוד).

שנת העבודה 2009

הסתיים סידור מחסן הארכיון; המסמכים אופסנו בארגזי ארכיון אחידים אשר מוספרו בהתאם לכרונולוגיה של חומרי הארכיון ונערכה רשימה מסודרת של תוכן הארגזים ומספריהם.

במשרד העמותה הנכחי אין חדר לארכיון/מאגר מידע, בניגוד למשרד הקודם בו היה חדר מיוחד לארכיון/מאגר מידע אשר בו רוכזו כל הקלסרים, התמונות ושאר חמרי הארכיון. כעת, בהעדר חדר ארכיון/מאגר מידע, הקלסרים מפוזרים בכמה וכמה מקומות במשרד, עובדה המקשה על העבודה ועל ההתמצאות והסדר. בצורה הנכחית עלולים להעלם חמרי ארכיון כיוון שאי אפשר להשגיח ולשים לב להעדרם של חמרי הארכיון השונים. יתר על כן, לא נמצא מקום לכל הקלסרים בתוך המשרד והפתרון החלקי והלא נוח למצב זה הוא מחסן הנמצא בחצר המכיל חלק ממסמכי הארכיון.

מין הראוי והרצוי הוא שיוקדש לארכיון/מאגר מידע חדר אשר יכיל את המחשב, הקלסרים, התמונות והקלטות.

תכנית עבודה ארכיון: 2009

עבודת הארכיון מעתה והלאה לא תיערך על התוכנה "אידיאה" כפי שנעשתה בשנים האחרונות, וזאת מכמה סיבות: ראשית, לא ניתן להמיר באופן אוטומטי את הנתונים השמורים ב"אידיאה" לתוכנת "עמית", אשר הינה מאגר המידע הנוכחי הכלל עמותתי. בזמן שתכננו את תכנת "עמית" לא נלקח בחשבון עניין ההתאמה בין שתי התכנות. כעת ישנן שתי תוכנות נפרדות המטפלות בחומרי העמותה אשר אינן יכולות להתאחד לכדי מאגר אחד, אחיד ועקבי. כיום לא ניתן להגיע בלחיצת כפתור אחת לכל חומרי העמותה השייכים לנושא מסוים בשל הנתק בין שתי התוכנות.

בנוסף, האופן שבו הקבצים שמורים בתוכנת אידיאה אינו מאפשר מפתוח יעיל ובפרק זמן סביר ובאופן ידידותי למשתמש. כיום קיימים בתוכנה כ-21,000 קבצים הזקוקים למפתוח. בהנחה שקצב עבודה שנתי הוא כ-3,700, הרי שהעבודה צפויה להסתיים תוך 5 שנים. ואולם, המפתוח בעזרת התוכנה של אידיאה לא יהיה מספיק אפקטיבי, מהסיבות המוזכרות לעיל.

הצעה הנוכחית מגדירה מחדש את האופן שבו העבודה תתבצע. הארכיון/מאגר מידע יכלול מסמכים ותכתובות עקרוניים ותיקים פרטניים השייכים לתחומים שבהם העמותה מטפלת מיום היווסדה, למשל, חופש תנועה בשטחים הכבושים, עינויים, כבילה, בידוד, אתיקה רפואית וזכויות אדם וכדומה.

שאלה שצריך לענות עליה בהקדם היא מה לעשות עם הקבצים הסרוקים הנמצאים בתוכנת אידיאה. ניתן לפרק את הקבצים באמצעות תוכנה, וצריך להתייעץ עם מומחים לדבר באשר לפרק הזמן שפירוק הקבצים הסרוקים אמור לקחת, והאם כדאי להעביר את החומרים המפורקים לתוכנת עמית. אפשרות אחרת היא כאמור לסרוק את החומרים מחדש, ולהכניסם לתוך מערכת "עמית".

בכל אופן, ביצוע עבודת הארכיון עם תוכנת "עמית" תאפשר מיזוג בין חומרי הארכיון/מאגר מידע לבין המסמכים שממילא יסרקו על ידי הצוות.

אופן העבודה:

1. עבודת הכנה: מיון מסמכי העמותה וסידורם על פי נושאים. כיום, מסמכי העמותה אינם ממוינים ומסודרים באופן ידידותי למשתמש.
2. בניית רשימה של הנושאים המרכזיים הכלולים בארכיון ומתוכם בחירת הנושאים העקרוניים שהארכיון/מאגר מידע יכסה בשנה זו.
3. בעזרת חברת דנשיר ייעשה תכנון אופן קטלוג החומרים כך שניתן יהיה לאחר מכן לערוך חיפושים מסוגים שונים.
4. בחירת החומרים שייסרקו, זאת בהתאם להחלטה 2.
5. בעזרת מתנדבי הארכיון, סריקת המסמכים והתצלומים והכנסתם לתוכנת עמית, או פירוק הקבצים האגורים בתוכנת אידיאה.
6. הצוות יודרך לקטלג את המסמכים הנסרקים על ידו במסגרת העבודה השוטפת לקטגוריות המתאימות.

2009 – ארכיון/מאגר מידע של העמותה, תוכנת אידאה ושאלות נוספות

הבעיות:

- הארכיון/מאגר מידע כפי שהוא סרוק כיום נגיש רק באופן חלקי מאד לאפשרויות החיפוש של תוכנה אידאה (תוכנת ניהול הארכיון).
- קבצים לא מעטים מכילים למעשה כמה תיקים או מסמכים בודדים הסרוקים כולם כאילו היו תיק אחד ומהווים קובץ סרוק אחד.
- אפשרויות החיפוש של תוכנת אידאה עצמה הן לא אופטימליות. תוכנה אידאה אינה מאד ידידותית למשתמש ודורשת לימוד התוכנה. פירוש הדבר שמבין צוות העובדים של העמותה רק האחראי על הארכיון מכיר את התוכנה טוב מספיק לשם שליפת המידע.
- עלה הרעיון לזנוח את תוכנת אידאה להעביר את קבצי הארכיון לתוכנת עמית. נשאלת השאלה איך ובאיזו צורה ניתן להעביר את הקבצים בין התוכנות.

הפתרונות:

- הארכיון/מאגר מידע של העמותה כולל מעל ל-23,000 קבצים סרוקים. הקבצים סרוקים בפורמט TIF. פירושו של דבר הוא שהמסמכים שמורים כתמונה ולא ניתן לערוך בהם חיפוש טקסטואלי. כאשר הארכיון נסרק (עד שנת 2000) נעשה מפתוח עפ"י קטגוריות שהוגדרו מראש, אולם הקיטלוג המילולי לא נעשה בצורה מיטבית וכיום ישנם קבצים לא מעטים אשר אינם נגישים לתוכנת החיפוש (אידאה).
- עד היום, הפתרון שנבחר לבעיה זו היה לעבור על המסמכים אחד אחד, לפתוח אותם, ללמוד אותם ולהוסיף להם מלל מתאים (תקצור) כך שתוכנת החיפוש תוכל לזהות אותם כיאות. המלל הוסף בכותרת שניתנה למסמך, בתיאור הקובץ, או בקטלוגו תחת 'נושא', או 'פרויקט' על פי מיפתוח שהוגדר מראש. צורת עבודה זו היא יסודית ביותר אך איטית מאד והערכה גסה של זמן העבודה הדרוש לכיסוי הארכיון כולו היא שנים מספר (קודמתי בתפקיד, טל, העריכה את זמן העבודה בחמש שנים).
- באוקטובר 2007 הגדירה טל אסיף את העבודה כך: קיימים 21,650 קבצים לטיפול. קצב העבודה החודשי מוערך ב-310 קבצים (חצי משרה).
- **פירוש הדבר הוא שנותרו כ-5 שנות עבודה לסיום קטלוג הארכיון כולו**
- בניסיון למצוא פתרון טכני לבעיה, כזה שיוכל לתת מענה כולל ומהיר, נתקלתי בתוכנה הנקראת Optical character recognition, OCR.
- מידע על התוכנה: **זיהוי תווים אופטי** (באנגלית: **Character Recognition Optical**); בראשי תיבות: **OCR**) הוא תחום בתוכנה שבו מטרת התוכנה היא קידוד טקסט כתוב (בדרך כלל בדפוס, לעתים נדירות גם בכתב יד) למידע דיגיטלי טקסטואלי (כלומר, אוסף בתים) שמכיל טקסט זהה. התהליך כרוך בסריקה או בצילום של טקסט המקור לקובץ תמונה, והפעלה של תוכנה מתאימה שמזהה בתמונה את התווים השונים המרכיבים את הטקסט, וממירה כל אחד מהם לתו יחיד בקובץ טקסט. זהו תהליך הפוך להדפסת מסמך: בעוד שבהדפסה הופכים תווים מוקלדים לתמונה שאין בה הבחנה בין התווים השונים, בזיהוי הכתב האופטי ממירים ומפענחים תמונה שמורכבת ממיליוני נקודות (פיקסלים), לאותיות שיש ביניהן אבחנה כמו באותיות מוקלדות.
- בנוסף לתוכנה זו מצאתי שישנה אפשרות להוסיף לתוכנת אידאה הקיימת **אופציית חיפוש טקסטואלי** בתוך מסמכי המולטימדיה המצורפים, כלומר, בתוך המסמכים הסרוקים.
- הוספת אפשרות חיפוש זו היא בעלות של **תשלום חד פעמי בסך 6,500 ₪**.

- אפשרות נוספת שמציעה תוכנת אידאה היא **הנגשת הארכיון כולו באינטרנט**. היתרון הוא כמובן הפיכת ארכיון העמותה לכלי חיוני וזמין של מידע. מצד שני, יש לשקול את הפן המשפטי והאתי בנושא החסינות הרפואית של המידע הרגיש הנמצא במסמכים.
- **השלב הבא** של הברור היה יצירת קשר עם חברת ITTI, החברה אשר סרקה את הארכיון עד שנת 2000, על מנת לברר אם הקבצים נסרקו בעזרת טכנולוגיית OCR, ואם לא – האם יש טעם לסרוק אותם מחדש בעזרת טכנולוגיה זו והאם היא אכן תוכל לתת מענה מיטבי.
- **הברור העלה** שהקבצים לא נסרקו בעזרת OCR ושתוכנה זו יודעת לזהות תווים רק של אותיות דפוס ולא של כתב יד. היא יודעת לזהות כתב דפוס באנגלית ובעברית אך לא בערבית. כמו כן, במקרים של איכות סריקה ירודה לא תצליח תוכנת ה-OCR לזהות ולקרוא את הטקסט כראוי. במקרים כאלה עושה התוכנה שימוש במילון ומנחשת למעשה את המילה.
- **נעשתה בדיקת הדגמה** על אחד הקבצים המהווים דוגמא מייצגת של הקבצים הגדולים יותר הזקוקים לקטלוג בדחיפות יחסית. תוצאת הבדיקה מראה כי התוכנה מצליחה לזהות טקסט באופן חלקי, היינו כ-60% מן הטקסט בדפוס וכן יכולה לקרוא מספרים בתוך הטקסט ולכן לזהות תאריכים, וזאת בהצלחה של כ-85%.
- **המרת קבצי ה TIF הסרוקים של הארכיון ל-OCR** תהיה בעלות של 5-10 אג' לעמוד. יש אפשרות כמובן לבחור להמיר רק את הקבצים הכבדים יותר, כלומר רק את התיקים בעלי עשרות או לעיתים מאות העמודים אשר נסרקו ונשמרו במקור כקובץ סגור אחד.
- **לגבי שאלת העברת הקבצים מאידאה לעמית** – חברת ITTI מסוגלת לספק שירות בו מתכנת בונה תוכנה המכירה את עמית ואת הקטגוריות בה ושתוכל באופן ממוחשב להעביר את קבצי הארכיון הסרוקים אל תוך עמית. עלות פעולה זו היא על פי מספר שעות העבודה של מתכנת המחשבים, כאשר שעת עבודה אחת היא \$55. לכן בניית התוכנה מוערכת הערכה גסה בכ - \$1000.
- פתרון בעיית הקבצים אשר מכילים כמה וכמה סוגי מסמכים – קבצים אלה ניתן לפרק בקלות יחסית בעזרת תוכנה המרה פשוטה ההופכת את הקבצים מפורמט TIF לפורמט PDF. בזמן ההמרה מפרקים את הקובץ למספר קבצים קטנים בהתאם לנושאים השונים של המסמכים. העבודה היא ידנית ואיטית אך חיונית לחלוטין (התוכנה היא בחינם).
- **השלב הבא בעבודת הארכיון/מאגר מידע**: יש להכריע האם להמשיך עם עבודת הקטלוג האיטית אך היסודית, או לחלופין להיעזר בפתרונות טכניים המעניקים פתרון חלקי. יש לשקול את שיקולי העלות והיעילות של שתי האפשרויות.

הכינה את הסקירה אירית באומן, רכזת עבודת הארכיון/מאגר מידע.

בשנה זו נעזרו בחומר הארכיון/מאגר מידע מספר חוקרות.

1. רותי גינזבורג מאוניברסיטת בר-אילן לעבודת דוקטורט בשם: "לפקוח עיניים, עיון ביקורתי במבטם המשגיח של ארגוני זכויות אדם ישראלים הפועלים בשטחים באמצעות קריאה פרשנית בדו"חות הארגונים".
2. Valentina Spada, סטודנטית מאיטליה נעזרה בארכיון לעבודה אקדמית על עינויים.
3. אלה קרייף, במסגרת תואר שני במנהל עסקים, אונ' ת"א, כתבה עבודה: "יזמות חברתית".
4. נתן שחר-קרמונה, עיתונאי שוודי, מכין מאמר על זכויות אדם ונעזר בי ובארכיון העמותה.
5. נעם הופשטטר, עבודת מחקר במסגרת לימודיו במחלקה למדעי החברה באוניברסיטה העברית, ירושלים.

בשנה זו נמשך שיתוף הפעולה בין המנכ"לית הדס זיו לטל אסיף לפני שעזבה ואירית באומן בהווה לביני בנוגע לעבודת הארכיב ומאגר המידע. שיתוף פעולה זה מועיל לארגון ולהתקדמות העבודה ותורם לכל הנוגעות בדבר מבחינת יחסי עבודה תקינים ואווירה נעימה. אני מברכת על כך.

ברצוני להביע תודה מיוחדת לעובדי העמותה סלאח חאג' יחיא אשר סייע רבות למיון מאגר התמונות שבארכיון, עבודה שטרם נשלמה.

לסיכום:

אני מברכת את אירית באומן על הצטרפותה לצוות העמותה כרכזת הארכיון/מאגר המידע ואחראית על אתר העמותה, אשר החליפה את טל אסיף שנסעה לארה"ב.

תקציב הארכיון/מאגר מידע – יש צורך בתקצוב שנתי דבר שלא נעשה עד היום, מעבר למשכורת הקבועה של רכזת הארכיון. לשנת העבודה הקרובה יהיה צורך בתקצוב שיענה על הצרכים של איחוד התוכנות או החלפת התוכנה הקיימת, הוצאות תחזוקה שוטפות, ועוד הוצאות שיתבררו כאשר יערך דיון על הדרך הנכונה לשימור הקבצים וקיטלוגם.

עקב העובדה שעבודת הארכיון/מאגר מידע נעשית בחצי משרה ולמעשה בהרבה פחות מזה, ועקב הקשיים הרבים שהתגלו בדרך בניית הארכיון/מאגר מידע, יש להניח שאם לא ימצא התקציב למשרה מלאה לרכזת ארכיון/מאגר מידע, תימשך עבודת הבנייה עוד כמה שנים.

יש לעשות מאמץ ולארגן חדר במשרד אשר יכיל את כל חמרי הארכיון/מאגר מידע.

מוסד הנשיאות מול צוות העמותה

שנת פעילות זו הייתה עמוסת מאורעות פוליטיים בהם הופרו זכויות אדם שבשיאם הייתה המתקפה על עזה, הצוות עבד קשה מהרגיל. אני רוצה לנצל הזדמנות זו כדי לשבח את העבודה הרבה והמסורה של צוות העמותה והמנכ"לית.

חשוב לי לציין שצוות העמותה הוא לא רק יעיל ומסור, אלא מורכב מאנשים מעניינים בעלי חשיבה פוליטית וכושר ניתוח. זכות גדולה היא לי לעבוד במחיצתם.

מוסד הנשיאות מול מנכ"לית העמותה

חלק גדול ומשמעותי של מעורבותי בפעילות המגוונת של העמותה נעשה בשיחות ובעבודה מול מנכ"לית העמותה. בשנה זו, אני מציינת בשמחה, כי ההסכמות בינינו עלו על חילוקי הדעות בכל הנוגע לעמדותינו הפוליטיות ולהיבטים הפרקטיים של פעילות העמותה ונוצרה ביננו שיגרה של שיתוף פעולה פורה.

יחד עם זאת, אני רואה בהדס את האישה שאחראית באופן מעשי ביחד עם יו"ר ההנהלה על יישום ההדרה כנגדי. ולמרות שינוי מסויים לטובה שחל השנה, עדיין המצב רחוק מאד מלהיות משביע רצון.

מוסד הנשיאות מול הנהלת העמותה

אני חוזרת, בצער רב, על מה שנאמר כבר בשנים קודמות: ההנהלה אינה מקיימת את החלטות האסיפה הכללית בנוגע למוסד הנשיאות, ואם פעלתי בשנה זו, כמו גם בשנים הקודמות, הרי שפעלתי בעיקר למרות ההנהלה ולא בעזרתה.

הארכיון/מאגר מידע עדיין נמצא במצב בו יש צורך להילחם על קיומו, הן מבחינת תקצובו והן באיזכורו באתר העמותה. במילים אחרות, אין העבודה הרבה המושקעת בו, שלי בהתנדבות ושל הרכוז, זוכה להכרה ולעמדה הראויים להם. תפקיד המנכ"לית הינו, בין היתר, לקדם את הפרוייקטים השונים של העמותה, ותפקיד יו"ר ההנהלה הוא לפקח על ביצוע תפקידה זה. אני מוצאת עצמי כבר שנים נאבקת על כל צעד ושעל בקשר לעבודת הארכיון/מאגר מידע ועל עצם קיומו. אני סבורה שאלמלא מאבקי אלה פרויקט חשוב זה היה מתפוגג ונעלם.

השנה חלה התקדמות במילוי החלטת האסיפה הכללית בנוגע לקיום דיונים על נושאים שונים לחברי העמותה, להנהלה ולצוות העמותה, דבר שלא קרה כלל בשנים קודמות. הצטיין לטובה הדיון בנושא הכיבוש המתמשך. חבל שיחס ההנהלה לקיום הדיונים מזכיר את היחס של תלמידי בית ספר להכנת שיעורים.

מוסד הנשיאות מול ועדת ביקורת

בשנה זו ועדת הביקורת לא פנתה אלי בשום עניין.

תלונות שהוגשו לוועדת הביקורת על ידי בשנה הקודמת לא זכו לטיפול גם בשנה זו.

מוסד הנשיאות מול האסיפה הכללית

אני רוצה לנצל פגישה זו עם חברי העמותה כדי לומר לכולכם עד כמה חשוב לי באופן אישי, כמו גם ברמה הארגונית, הקשר איתכם. אני מודה מקרב לב לכול החברות והחברים השומרים על הקשר בינינו בעל-פה ובכתב בנושאים פוליטיים העולים מהנעשה בישראל ובשטחים הכבושים.

אני מודה לאלה המתנדבים למרפאה הניידת בשטחים הכבושים ולמרפאה הפתוחה במשרד העמותה. לכול החברות והחברים המקדישים מזמנם ומרצונם לפעילות העמותה ולכם שבאתם היום לאסיפה הכללית. בזכותכם אני ממשיכה ואמשיך להיאבק על דרכה של העמותה, על מה שנראה לכם ולי כחשוב ועקרוני עברנו.

מבט ותכניות לעתיד

בכוונתי להמשיך ולפעול בכול התחומים שחברי העמותה הפקידו בידי וזאת למרות הקשיים החיצוניים והפנימיים.

קרו דברים גדולים השנה ויקרו, ככל הנראה, גם בעתיד הנראה לעין וחשוב ביותר לדון בהם בפורום משותף להנהלה, לצוות ולחברי העמותה: הייתה מלחמה בעזה, פצצות זרחן לבן, טילי פלשט, פשעי מלחמה מתבצעים, עינויים חזרו לשגרת עבודת השב"כ והר"י שותקת כדרכה. נושאים אלה ואחרים קובעים את דמותנו, את חיינו ואת חיי הפלסטינים בארץ ובשטחים הכבושים. חשיבה ביקורתית תוך דיונים בינינו הכרחית כדי לא לשקוע בשיגרת עבודה בלי לחשוב מה מקומינו ותפקידנו בחברה הישראלית.

אני מתכוונת, בעזרתכם, להמשיך ולהמריץ את ההנהלה לקיים דיונים אלה ולקדם את כל התחומים אותם הפקדתכם בידי.

בברכה,

**ד"ר רוחמה מרטון
מייסדת ונשיאה**